

Nr 26.

Första kammarens allmänna beredningsutskotts utlåtande i anledning av väckt motion om förbud mot oljetappning från fartyg i rikets mot havskust belägna områden.

I en inom första kammaren väckt, till dess allmänna beredningsutskott hänvisad motion, nr 123, ha herrar *Lindström* och *Osvald* hemställt, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om åtgärder, som åsyfta förbud mot oljetappning från fartyg och annan skadlig förorening av vattnet i rikets mot havskust belägna områden.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har inhämtat yttranden över motionen från fiskeristyrelsen och länsstyrelserna i Stockholms samt Göteborgs och Bohus län ävensom berett tillfälle för Svenska naturskyddsföreningen och Sveriges redareförening att inkomma med yttranden. Svenska ostkustfiskarens centralförbund har inkommit med en skrivelse i anledning av motionen.

Fiskeristyrelsen framhåller, att utsläppning av olja från fartyg förorsakar avbräck för fisket ej endast genom att fiskredskapen blir mer eller mindre förstörda utan jämväl därigenom att fisken tar smak av oljan och blir oduglig som människoföda. Ur de synpunkter styrelsen har att företräda tillstyrker styrelsen livligt bifall till motionen.

Länsstyrelsen i Stockholms län har sedan flera år uppmärksammat och övervägt frågan om vidtagande av åtgärder för förhindrande av vattenförorening genom avfall från fartyg, och förbud ha utfärdats år 1948 beträffande vissa invid Stockholms stad belägna vattenområden och år 1949 generellt beträffande Saltsjön. Länsstyrelsen är emellertid ingalunda främmande för synpunkten, att spørsmålet bör bli föremål för enhetlig reglering för hela riket. Enligt sakens natur torde först härigenom fullt effektivt skydd kunna beredas de viktiga allmänna intressen, varom i detta sammanhang är fråga. För sin del har länsstyrelsen icke något att erinra mot att frågan göres till föremål för närmare utredning.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, som infordrat yttranden från olika länsorganisationer, vitsordar att det i ett flertal fall förekommit, att inom länets saltsjöområde fartyg utsläppt spillolja, vilket åstadkommit sanitär olägenhet och förödelse av fågellivet. I anledning därav har länsstyrelsen nyligen utfärdat förbud mot förorening av vatten genom avfall från fartyg. Länsstyrelsen har sålunda icke något att erinra mot motionens huvudsyfte. Enligt länsstyrelsens mening finnas emellertid fullt tillräck-

liga möjligheter att meddela ifrågavarande förbud. Styrelsen finner tillräckliga skäl icke föreligga att åstadkomma direkt förbud, gällande för hela riket.

Svenska naturskyddsföreningen vitsordar att under de senaste åren föroreningar genom olja ökat kraftigt utmed våra kuster till skada för särskilt sjöfågelsbeståndet. I Finland har utfärdats förbud mot oljetömning inom finskt territorialvatten, och generella förbud torde kunna förväntas även i Danmark och Norge. Även om den nuvarande lagstiftningen möjliggör att förbud länsvis kunna utfärdas och frågan icke helt kan lösas med mindre än att internationella överenskommelser träffas, synes det vara synnerligen angeläget att generella förbud utfärdas för hela landet. Skulle generella förbud finnas i de nordiska länderna, torde sedermera internationella överenskommelser lättare kunna träffas, varigenom frågan slutgiltigt kunde lösas. Styrelsen yrkar sålunda bifall till motionen.

Sveriges redareförening hänvisar till att spörsmålet redan är föremål för utredning i internationellt sammanhang, varvid föreningen uttalat sig till förmån för åtgärder till förhindrande av skadegörande oljetappning från fartyg. Spörsmålets lösning i praktiken torde vara betydligt mera komplicerad än vad motionärerna synas ha beaktat. Härtill kommer att problemet icke bör lösas av varje stat för sig, enär man då knappast kan undvika olikartad lagstiftning med därav följande olägenheter. Det är i stället önskvärt att internationella regler åvägabringas. Frågan kommer under innevarande år att upptagas till behandling inom en kommission under Förenta Nationerna samt vid en internationell sjöfartskongress i Haag instundande sommar. Motionen bör avstyrkas under hänvisning till det pågående arbetet för frågans lösande på det internationella planet.

Svenska ostkustfiskarens centralförbund vitsordar behovet av åtgärder i frågan och tillstyrker bifall till motionen, därvid förbundet understryker, att förbud mot oljetappning icke böra begränsas till att gälla endast kust- eller skärgård utan gälla intill territorialgränsen, med hänsyn till att sjöfågeln vintertid uppehåller sig längre ut till havs.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om angelägenheten av att åtgärder vidtagas till förhindrande av vattenförorening samt skadegörelse på fiske och fågelliv genom utsläppande av olja från fartyg. Länsstyrelserna äga visserligen befoget att utfärda lokala förbud mot sådan förorening, och länsstyrelserna i Stockholm samt Göteborgs och Bohus län ha också begagnat sig härav, men enligt utskottets mening vore det fördelaktigt om en enhetlig reglering av det föreliggande spörsmålet komme till stånd. Först härigenom torde fullt betryggande skydd för de viktiga allmänna intressen, varom här är fråga, kunna ernås.

Det föreliggande problemet har även internationell räckvidd, och det får anses önskvärt att internationella regler upprättas på detta område. Frågan

har upptagits av Förenta Nationernas transport- och kommunikationskommission och lär även komma att behandlas på en internationell sjöfartskongress i Haag instundande sommar.

Då frågan således upptagits i internationellt sammanhang och utskottet förutsätter svenskt stöd för en snabb och effektiv lösning är tidpunkten enligt utskottets mening nu icke lämplig att igångsätta den av motionärerna begärda utredningen.

Utskottet hemställer därför,

att motion nr 123 ej måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 20 april 1950.

På utskottets vägnar:

BERNHARD NÄSGÅRD.

Närvarande: herrar Näsgård, Sandberg, Ernst Hjalmar Nilsson, Lundqvist, Johannesson, Carl Eric Ericsson, Göransson, Hesselbom, Karl Persson och Nyström.
